

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نېاشد تن من مېباد بدین بوم و بر زنده یک تن مېباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Human Rights

حقوق بشر

فرستنده: علی مشرف

۲۷ نومبر ۲۰۱۷

بیانیه مطبوعاتی

پرسش و پاسخ:

افغانستان و دادگاه بین‌المللی جنائی (ICC)

۱

فاتو بن‌سودا، دادستان دادگاه بین‌المللی جنائی - ICC-CPI(c)

پاریس، کابل، نیویورک - دادستان دادگاه بین‌المللی جنائی (محکمه بین‌المللی جنائی) در پی صدور اطلاعیه رسمی در تاریخ ۳ نومبر ۲۰۱۷، در روز ۲۰ نومبر ۲۰۱۷ درخواست آغاز تحقیقات درباره وضعیت در افغانستان را به شعبه مقدماتی شماره ۳ دادگاه ارائه کرد. به این مناسبت، فدراسیون بین‌المللی جامعه‌های حقوق بشر و سازمان‌های عضو آن آرمان‌شهر / OPEN ASIA در افغانستان و مرکز حقوق اساسی (CCR) در امریکا پرسش و پاسخی را درباره افغانستان و دادگاه بین‌المللی جنائی منتشر می‌کنند تا منشأ، معنا، گام‌های بعدی و دشواری‌های ناشی از این درخواست مهم را توضیح دهند.

۱) چرا خارتوال محکمه (دادستان دادگاه) بین‌المللی جنائی درخواست آغاز تحقیقات درباره وضعیت در افغانستان کرده و چرا اکنون؟

افغانستان در تاریخ ۱۰ فیبروری ۲۰۰۳ به اساسنامه رُم پیوست. بنابراین محکمه (دادگاه) بین‌المللی جنائی (ICC) در مورد جنایت‌های ذکر شده در اساسنامه رُم که پس از ۱ مه ۲۰۰۳ در افغانستان یا به دست شهروندان آن رخ داده‌اند، دارای صلاحیت قضائی است.

خارنوالی (دادستانی) محکمه (دادگاه) بین‌المللی جنائی در پی صدور اطلاعیه رسمی در تاریخ ۳ نوامبر ۲۰۱۷، در روز ۲۰ نوامبر ۲۰۱۷ درخواست آغاز تحقیقات درباره وضعیت در افغانستان را ارائه کرد. دادستانی دارای مدارک اساسی منطقی است که آن را به این باور هدایت کرده که پس از ماه مه ۲۰۰۳ جنایت‌های بین‌المللی مربوط به صلاحیت این محکمه (دادگاه) در افغانستان رخ داده است. به‌طور مشخص، دادستانی اجازه خواست تا درباره موارد زیر تحقیق کند: اتهام‌های مربوط به جنایت‌های به ضد بشریت و جنایت‌های جنگی در خاک افغانستان از تاریخ ۱ می ۲۰۰۳ که نیروهای امنیت ملی افغانستان (ANSF) و به ویژه اعضای ریاست عمومی امنیت ملی (NDS) و پولیس ملی افغانستان (ANP)، و طالبان و گروه‌های وابسته به آن مرتکب شده‌اند؛ و نیز جنایت‌های جنگی که نیروهای مسلح ایالات متحده آمریکا در خاک افغانستان و اعضای سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا (سی‌آی‌ای) در بازداشتگاه‌های مخفی در افغانستان و در خاک دیگر کشورهای عضو، یعنی پولند (لهستان)، رومانی و لیتوانیا پس از ۱ جولای ۲۰۰۲ و به ویژه در سال‌های ۲۰۰۳-۲۰۰۴ مرتکب شده‌اند.

دادستانی محکمه (دادگاه) بین‌المللی جنائی به‌طور رسمی اعلام کرد که از سال ۲۰۰۷ بررسی مقدماتی درباره وضعیت در افغانستان را انجام می‌دهد. بررسی مقدماتی یک دهه به طول انجامید. در طول این مدت، دادستانی جدیت اطلاعات دریافتی را تا مشخص کند که دلایل منطقی برای این نظر که جنایت‌های اتهامی در چارچوب صلاحیت محکمه (دادگاه) قرار می‌گیرند وجود دارد، یا خیر؛ و از لحاظ فاحش بودن جنایت‌ها، مصلحت عدالت و اصل تکمیلی بودن قابل طرح در محکمه (دادگاه) هستند (آیا تحقیقات و پیگرد و تعقیب واقعی جنایت‌ها در محکمه (دادگاه)‌های کشور در جریان است) یا خیر. [۱] درخواست ۱۸۱ صفحه‌ای خارنوال (دادستان) برای تحقیقات، مشروح پایه‌های حقوقی و واقعی را با این نتیجه‌گیری که تمام شرایط متحقق شده‌اند ارائه می‌کند.

۲) گستره جنایت‌های بین‌المللی چیست؟

دادستان محکمه (دادگاه) بین‌المللی از قاضی‌های شعبه مقدماتی محکمه (دادگاه) بین‌المللی درخواست اجازه کرده تا در مورد سه دسته جنایت در خاک افغانستان تحقیق را آغاز کند:

(۱) جنایت‌های ضد بشریت و جنایت‌های جنگی از جمله قتل، حبس، یا دیگر موارد محرومیت شدید از آزادی فیزیکی، آزار به دلیل سیاسی و جنسیتی، هدایت حمله‌های عمدی به غیرنظامیان، کارکنان امداد بشردوستانه و/یا هدف‌های محافظت شده و سربازگیری کودکان زیر ۱۵ سال به وسیله طالبان و گروه‌های مسلح وابسته به آن؛

(۲) جنایت‌های جنگی، از جمله شکنجه، رفتار ظالمانه و اعمال شنیع علیه کرامت فردی و خشونت جنسی به وسیله نیروهای دولت افغانستان یعنی نیروهای امنیت ملی افغانستان؛ و

(۳) جنایت‌های جنگی، از جمله شکنجه، رفتار ظالمانه و اعمال شنیع علیه کرامت فردی، تجاوز و شکل‌های دیگر خشونت جنسی به وسیله نیروهای نظامی آمریکا و اعضای سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا (سی‌آی‌ای). دادستانی همچنین درخواست کرده است که درباره اتهام‌های جنایت‌های جنگی به دست نیروهای مسلح ایالات متحده و اعضای سازمان سی‌آی‌ای نمتها در خاک افغانستان بلکه جنایت‌هایی که عاملان آمریکایی دیگر در بازداشتگاه‌های مخفی زیر هدایت سازمان سی‌آی‌ای در پولند، رومانی و لیتوانیا از ۱ جولای ۲۰۰۲ به بعد، با توجه ویژه به سال‌های ۲۰۰۳-۲۰۰۴، مرتکب شده‌اند، تحقیق کند. [۲]

دادستان ملاحظه کرده است که پس از آغاز گزارش‌های دقیق آماری درباره تلفات غیرنظامی در سال ۲۰۰۹، بنا بر گزارش‌ها ۲۶.۵۰۰ غیرنظامی به دست طرف‌های درگیری مسلحانه در افغانستان کشته شده‌اند. [۳] هیأت معاونت ملل

متحد در افغانستان (یوناما) از سال ۲۰۰۹ به‌طورِ نظام‌مند تلفات غیرنظامیان را گزارش داده است. از تاریخ ۱ جنوری ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۶، یوناما ۶۳.۹۳۴ مورد تلفات غیرنظامی (۲۲.۹۴۱ مورد مرگ و ۴۰.۹۹۳ مورد زخمی) را ثبت کرده است. [۴] در سال ۲۰۱۶، یوناما ۶۰ درصد از کل تلفات غیرنظامی را به نیروهای ضد دولتی و ۲۳ درصد را به نیروهای طرفدار دولت نسبت داد. [۵] در فاصلهٔ جنوری ۲۰۰۷ و جون ۲۰۱۵ در حدود ۴۵.۰۰۰ تلفات غیرنظامی (۱۷.۰۰۰ مرگ و ۲۸.۰۰۰ مورد زخمی) به گروه‌های ضد دولتی نسبت داده می‌شود که در اساس در نتیجهٔ استفادهٔ آنها از دستگاه‌های انفجاری دست‌ساز رخ داده است. [۶] در نیمهٔ نخست سال ۲۰۱۷، به گزارش یوناما مرگ و میر غیرنظامیان در مقایسه با مدت مشابه در سال ۲۰۱۶ افزایش یافت و ۱.۶۶۲ کشته و ۳.۵۸۱ تن زخمی شدند. [۷]

۳) با وجود این‌که افغانستان وضعیت را به محکمه (دادگاه) بین‌المللی جنائی ارجاع نکرده است، دادستانی محکمه (دادگاه) بین‌المللی جنائی چگونه می‌تواند تحقیقات را آغاز کند؟

دادستانی محکمه (دادگاه) می‌تواند در موارد زیر تحقیقات را انجام دهد: در صورتی که کشور عضو اساسنامه وضعیت را به محکمه (دادگاه) بین‌المللی جنائی ارجاع کند (برای مثال، این حالت در مورد یوگاندا رخ داد)، یا شورای امنیت ملل متحد وضعیت را به محکمه (دادگاه) بین‌المللی جنائی ارجاع کند (این حالت در مورد تحقیقات جاری در لیبیا و دارفور/سودان پیش آمد). همچنین کشوری که عضو محکمه (دادگاه) بین‌المللی جنائی نیست، می‌تواند اطلاعاتی را در مورد پذیرش صلاحیت محکمه (دادگاه) پیرو ماده (۳) ۱۲ اساسنامهٔ رُم در اختیار محکمه (دادگاه) بگذارد. به علاوه، اساسنامهٔ رُم مقرر می‌دارد که دادستان می‌تواند بر اساس لایحهٔ خود (ماده (۱) ۱۵) آغاز تحقیقات را پیگیری کند. این بدان معناست که دادستان می‌تواند بدون ارجاع کشور عضو یا شورای امنیت ملل متحد، پس از تحقیقات جامع مقدماتی دربارهٔ وضعیت، از قاضی‌های شعبهٔ مقدماتی محکمه (دادگاه) درخواست صدور اجازهٔ آغاز تحقیقات رسمی کند (این وضع در مورد تحقیقات جاری در گرجستان و برونودی رخ داد). دادستانی اعلام کرده است که پس از آغاز بررسی مقدماتی در سال ۲۰۰۷ دربارهٔ وضعیت در افغانستان، ۱۲۵ سند پیرو ماده ۱۵ دریافت کرده است. [۸] با توجه به فاحش بودن جنایتهای مورد نظر و نبود تحقیقات و پیگرد در سطح ملی، دادستانی تصمیم گرفت برای آغاز تحقیقات درخواست مجوز کند. [۹]

ادامه دارد

۲۰۱۷/۱۱/۲۳

یادداشت

- [۱] چارچوب برای آغاز تحقیقات دادستان در ماده (۱) ۵۳ (a) تا (c) اساسنامهٔ رُم تشریح شده است.
- [۲] [محکمه (دادگاه) بین‌المللی جنائی، «درخواست صدور اجازه برای تحقیقات پیرو ماده ۱۵»، ۲۰ نومبر ۲۰۱۷، ICC-02/17-7-Conf-Exp، در اینجا: <https://www.icc-cpi.int/CourtRecord...>]
- [۳] محکمه (دادگاه) بین‌المللی جنائی، «درخواست صدور اجازه برای تحقیقات پیرو ماده ۱۵»، ۲۰ نومبر ۲۰۱۷، پاراگراف ۲

[۴] یوناما، دفتر کمیسر عالی حقوق بشر، «افغانستان: گزارش نیم سال ۲۰۱۶ دربارهٔ محافظت از غیرنظامیان در درگیری مسلحانه»، جولای ۲۰۱۶، در اینجا: <http://www.ohchr.org/Documents/Coun...>، صفحه ۱.

[۵] یوناما، گزارش نیم سال ۲۰۱۶، صفحه ۳.

[۶] گزارش فعالیت‌های بررسی مقدماتی دادستانی ۲۰۱۶، پراگراف ۲۱۶

[۷] یوناما، «افغانستان: گزارش نیم سال ۲۰۱۶ دربارهٔ محافظت از غیرنظامیان در درگیری مسلحانه»، جولای

۲۰۱۷، در اینجا: <https://unama.unmissions.org/sites...>

[۸] محکمه (دادگاه) بین‌المللی جنائی، «درخواست صدور اجازه برای تحقیقات پیرو ماده ۱۵»، ۲۰ نومبر ۲۰۱۷،

پراگراف ۲۳

[۹] محکمه (دادگاه) بین‌المللی جنائی، «درخواست صدور اجازه برای تحقیقات پیرو ماده ۱۵»، ۲۰ نومبر ۲۰۱۷

[افغانستان](#)

fa [en](#)

• [دادگاه بین‌المللی جزائی ICC](#)

• [ایالات متحد امریکا](#)